deden het met een lachend gezicht, alsof we hem een aardigheid zeiden. Het werd voor ons langzamerhand een soort tijdverdrijf, den oude met zijn doofheid in de maling te nemen. Als we aan tafel zaten vroeg ik bij voorbeeld: „Moet je nog bloemkool, oud wangedrocht?" Het eerste gedeelte vroeg ik op een toon, dat de wanden er van dreunden, het laatste gedeelte op gewonen toon en dan moest Pleun haar zakdoek voor den mond nemen om het niet uit te proesten van het lachen. Twee jaar lang had oom Doris mijn zwagers naam niet genoemd, dan om op hem te schelden, doch langzamerhand begon hij zachter gestemd te worden. Hij begon te vragen hoe zij het maakten, en zijn verlangen te uiten hen weer eens te zien, totdat Pleun en ik ons werkelijk ongerust maakten.

Zoo naderde zijn acht en zeventigste verjaardag en we besloten om hier een grooten feestdag van te maken. Pleun wilde ter eere van oom een broeder-in-den-pot bakken. Ik zei haar dat ik het onzin vond, doch zij antwoordde: „Och wat! Oom is oud en kindsch, misschien eet hij zich wel dood!" Ik liet haar dus begaan.

Toen ik den volgenden dag, den verjaardag van oom Doris, thuiskwam, stond Pleun mij op te wachten.

„Er is 'n pakje gekomen over de post," zei ze, „voor oom Doris!"

„Een pakje voor oôm Doris?" riep ik verbaasd uit. „Wat zat daar in?"

„Dat weet ik niet," antwoordde mijn vrouw. „Oom is onhebbelijker dan ooit. Hij zei, dat waren mijn zaken niet. Het komt bepaald van Kobus!"

„Van Kobus!" riep ik uit. „Dat kun je begrijpen!" En ik ging naar oom om hem uit te hooren, maar hij was zoo dicht als een pot. Mijn vrouw zocht onderwijl naar het papier, om mij het adres te laten zien, doch dit was nergens te vinden, de oude had het zeker verbrand.

Pleun had een heerlijk maal klaargemaakt: roastbief en pudding en ik weet niet wat nog meer; niets was echter naar oom Doris' zin. Hij vitte op alles: het vleesch was te rauw en de groente te zout. Eindelijk kwam mijn vrouw met den „broeder" aandragen, hij zag er heerlijk uit en Pleun had er met suiker de woorden „oom Doris" op gebakken.

„Hier is een flink stuk voor u, oom!" schreeuwde ik en ging toen op mijn gewonen toon voort: „Eet je er ziek aan, leelijke duitendief!"

Oom grijnsde, toen hij het bord aannam en begon met smaak te eten.

„Kijk hem ereis eten!" zei ik. „Dat schijnt hem te smaken! Iedere mondvol is zoo goed als honderd gulden. Moet je nog meer? Mooi zoo! We zullen dat doove reptiel wel krijgen! Ik zie de chiffonnière al in de voorkamer. Hij kan dien zwaren kost onmogelijk verteren."

Toen hij zijn derde stuk naar binnengewerkt had, zei ik welgemeend: „Neem nog een stukje, ouwe aligator. Hoe gauwer je er tusschenuit gaat, hoe liever het ons is!"

Oom lachte even, een beetje idioot, legde zijn vork neer, stond op en zei opeens heel kalm: „Neen, de ouwe aligator hoeft niet meer. Hij heeft genoeg van de taart en . . . de andere dingen. Maar ik zou, als ik jou was met den koop van de chiffonnière nog maar even wachten!" Hierop stapte hij de kamer uit en Pleun en ik keken elkander aan, sprakeloos als een paar wassen poppen. „Hij kan *hooren*!" riep mijn vrouw eindelijk vol ontzetting uit.

„Hij heeft ieder woord verstaan, dat 'k gezegd heb!" kreunde ik, woedend op mij zelven.

Vijf minuten later hoorden wij oom de trap af stommelen en het huis uitgaan.

„Ga hem dadelijk achterna!" zei Pleun. Ik greep mijn pet en volgde hem onopgemerkt. Ik zag hem het telegraafkantoor binnengaan en toen hij er even later uitkwam, holde ik naar binnen om te vragen wat en aan wien hij getelegrafeerd had. Ik ving echter snip, want de klerk mocht niets zeggen.

Onverrichterzake ging ik dus weer naar huis, waar mijn vrouw mij opwachtte.

„Hij is boven op zijn kamer," zei ze, „met de deur op slot. Hij is jaren lang stokdoof geweest. Hoe, *hoe* kan hij nou opeens hooren?"

„Ik weet 't niet," bekende ik mismoedig. „Maar dat zeg ik je, als we het niet weten goed te maken, dan kunnen we naar zijn geld fluiten."

We slopen dus beiden naar boven en smeekten en soebatten aan het sleutelgat en zeiden, dat alles maar een grapje geweest was, doch het eenige resultaat was, dat hij ons toeriep onze longen niet te bederven, want dat hij ons heel goed verstaan kon, al schreeuwden we wat minder hard.

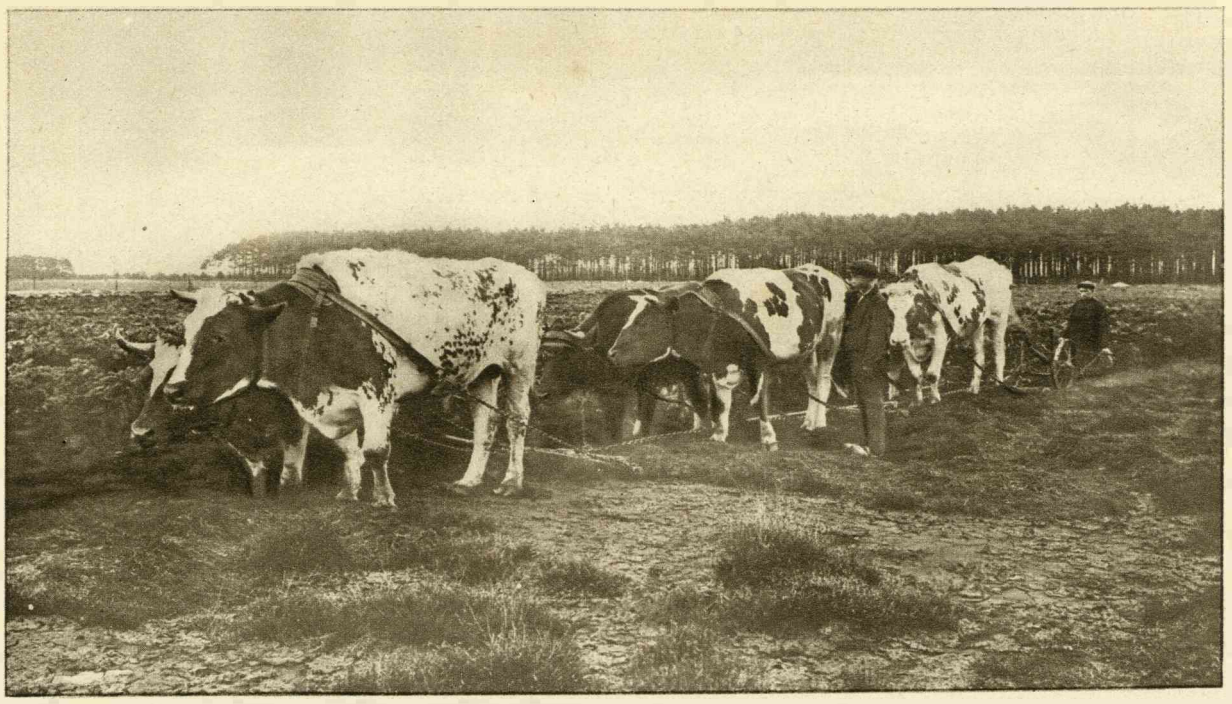
Om vier uur kwam er een rijtuig voor met mijn zwager Kobus erin. Oom strompelde de trap af met een grooten handkoffer.

„O, lieve oom Doris," snikte Pleun, „waar ga je nou heen?"

„'t Ouwe doove reptiel gaat naar zijn weldoener," antwoordde hij, terwijl hij in 't rijtuig klauterde.

„Dat is jouw werk, schurk!" riep ik woedend uit, terwijl ik Kobus met mijn vuist dreigde.

„Ja!" grinnikte deze. „En dat doet mij genoegen. Hier is iets waar je wel belang in zult stellen!" En hij wierp mij een stuk papier toe. Het was een gedrukte circulaire, waar met groote letters opstond: „Voor Hardhoorenden! Blom's beroemde onzichtbare trommelvliesherstelle. Stelt in staat de zachtst gesproken woorden te hooren. Volkomen onzichtbaar en onfeilbaar," enz. „Dat is mijn laatste uitvinding," zei Kobus. „Ik heb oom er 'n paar gestuurd als verjaargeschenk. U kunt nu elk gewoon gesprek hooren, is 't niet, oom?" „Ja," grinnikte de oude duitendief, „en buitengewone gesprekken ook!" En hierop reden ze weg. Een half jaar later stierf oom en Kobus erfde den heelen aap!"

Ploegende Ossen.

Zesspan ploegende ossen der Heidemaatschappij. De ossen vormen reeds sedert den aanvang der werkzaamheden bij de Maatschappij een der voornaamste hulpmiddelen in den strijd tegen onze woeste gronden. Bij goed weer kan per dag 1/3 — 1/2 H.A. ter diepte van 40 à 50 c.M. worden omgeploegd.

Ploegende Paarden.

In de laatste jaren zijn vooral op meer droog gelegen heiden en voor minder zwaar ploegwerk Belgische paarden in gebruik genomen. Hoewel deze zeer sterk zijn, leenen ze zich door hun groote drift toch minder voor diep ploegwerk op stijvere gronden. De paarden worden voor verschillende werkzaamheden in den landbouw gebruikt en winnen het daarbij van de langzame ossen.

ONTGINNING

I.

De wyste van het volck de beste van het lant,
Die hebben 't velt besaeyt, of bosschen aengeplant.
CATS (*Ouderdom en Buytenleven*).

Vader Cats bezat in hooge mate de gave om den lust tot ontginnen van woesten grond bij ons volk aan te wakkeren. Wanneer in den tijd, dat zijn gedichten de pen ontvloeiden, de omstandigheden gunstig waren geweest, zou de ontginning door zijn bezielende dichtertaal zich reeds toen veel krachtiger hebben ontwikkeld. Met de ontwikkeling der plattelandsbevolking was het in die dagen echter slecht gesteld en kunstmest was zoo goed als onbekend. Men bezat geen andere kennis van den landbouw, dan wat de ervaring geleerd had. De moderne landbouwwetenschap is pas later tot ontwikkeling gekomen. De hulpmiddelen, waarover land-, tuin- en boschbouw thans beschikken, zijn zoo uitgebreid, dat, vergeleken bij den tijd van Vader Cats, gerust van een omwenteling op dit gebied mag worden gesproken. In die lang vervlogen dagen kon bij ontginning van woesten grond slechts aan boschaanleg worden gedacht. Dat Cats' [illegible]en van bekwaamheid op „Zorgvliet" alleen betrekking hadden op den boschbouw, is derhalve niet te verwonderen. In het tegenwoordige bloeitijdperk der ontginning gaan onze gedachten dikwijls terug naar dat pioniers-werk in de duinen bij Scheveningen, waaruit de mooie boschjes ontstonden, waarvan nu duizenden genieten. En gaarne slaan wij de bezielende gedichten op van Cats, De Genestet, Staring, Poot, Bilderdijk e.a., waarin de lof van ontginning en buitenleven wordt gezongen. Met eerbied citeeren wij hun opwekkende poëzie om nu nog recht te doen aan hun onmiskenbaar juisten blik en aan hun invloed ook in dezen tijd van openbaring der talenten op het gebied der bodemcultuur. Men sla die gedichten op om erdoor te worden bekoord en tot de erkenning te komen, hoe hun groot verlangen uitging naar den verheffenden arbeid van het herscheppen van Neerlands woesten grond in malsche weiden, golvende korenakkers en schaduwrijke bosschen. In dezen tijd van ellende, die de menschheid rondom doorworstelt, is zulks dubbel verkwikkend. Geen woorden vermogen de dankbaarheid te schetsen van ons volk, dat zich tot heden ongestoord heeft mogen wijden aan opbouwend werk, aan den strijd met spade en ploeg die toen doel heeft, den gecultiveerden grond hoogere opbrengsten af te dwingen en de bebouwbare oppervlakte uit te breiden door ontginning van woestliggende gronden. „Wij willen groot zijn in alles, waarin een klein volk groot kan zijn", ook in de ontginning der groote, stille heidevelden. Deze arbeid draagt grootelijks bij tot verhooging van onzen nationalen rijkdom en tot vergrooting van Neerlands invloed. In het buitenland weet men het op dit gebied door ons gegeven voorbeeld te gebruiken als middel om den ondernemingsgeest aldaar aan te wakkeren. Zoo kwam op voorbeeld van de Nederlandsche Heidemaatschappij de Belgische Heidemaatschappij tot stand. En de talrijke excursies van vreemdelingen in haar belangrijke ontginningswerken in Holland wijzen op een bekendheid ver buiten de landspalen, waarop ons volk rechtmatig trotsch mag zijn.

Nu de eisch van een zoo groot mogelijke productie door den eigen bodem steeds dringender wordt en op dit oogenblik luide wordt vernomen, meenen wij goed te doen onzen lezerskring in een reeks met foto's geïllustreerde artikelen een duidelijk beeld te geven van de Nederlandsche Heidemaatschappij en haar werkkring in ons land. Hoewel deze Maatschappij reeds in 1888 werd opgericht en dus ruim 25 jaar bestaat, kan niet worden ontkend, dat zij in verband met haar werk en haar nationale beteekenis, aanspraak mag maken op meer, ja veel meer belangstelling van ons volk, dan haar tot heden werd geschonken. Met bijgaande foto's van de-heide-beploegende-ossen en paarden leiden wij de Heidemaatschappij bij onze lezeressen en lezers in. Een span ploegende ossen vormt als het ware het symbool van het werk der Heidemaatschappij. In de vestibule van het forsche hoofdgebouw te Arnhem bevindt zich een muurschildering, voorstellende een span ploegende ossen. Deze schilderij van Roland Holst werd der Maatschappij ter gelegenheid van haar 25-jarig bestaan door haar ambtenaren aangeboden.

NEDERL. ROTOGRAVURE-MAATSCHAPPIJ, LEIDEN.